

ODPORÚČANIE č. S2

z 22. októbra 2013

o nároku poistených osôb a ich rodinných príslušníkov na vecné dávky počas pobytu v tretej krajine na základe dvojstranného dohovoru medzi príslušným členským štátom a danou tretou krajinou

(Text s významom pre EHP a dohodu medzi ES a Švajčiarskom)

(2014/C 46/09)

SPRÁVNA KOMISIA PRE KOORDINÁCIU SYSTÉMOV SOCIÁLNEHO ZABEZPEČENIA,

so zreteľom na článok 72 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004⁽¹⁾ z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, na základe ktorého je správna komisia zodpovedná za riešenie všetkých správnych otázok alebo otázok výkladu vznikajúcich v súvislosti s ustanoveniami nariadenia (ES) č. 883/2004 a nariadenia (ES) č. 987/2009⁽²⁾,

so zreteľom na článok 72 písm. c) nariadenia (ES) č. 883/2004, v zmysle ktorého táto komisia posilňuje a rozvíja spoluprácu medzi členskými štátmi a ich inštitúciami v oblasti sociálneho zabezpečenia,

konajúc v súlade s podmienkami stanovenými v článku 71 ods. 2 nariadenia (ES) č. 883/2004,

keďže:

- (1) V ôsmom odôvodnení a v článku 4 nariadenia (ES) č. 883/2004 sa opätovne zdôrazňuje mimoriadna dôležitosť všeobecnej zásady rovnakého zaobchádzania s pracovníkmi, ktorí nemajú bydlisko v členskom štáte svojho zamestnania, vrátane cezhraničných pracovníkov.
- (2) Článkom 4 nariadenia (ES) č. 883/2004 sa zakazuje diskriminácia osôb, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.
- (3) Súdny dvor tiež rozhodol, že v prípade, ak opatrenie prijaté v súlade s vykonávaním dvojstranného dohovoru, hoci uzatvoreného mimo rozsahu pôsobnosti zmluvy, bráni v uplatňovaní niektorého ustanovenia právnych predpisov Únie, každý členský štát má povinnosť umožniť uplatňovanie tohto ustanovenia⁽³⁾.
- (4) Aj v prípade, ak dohovor uzatvorený medzi jedným členským štátom a jednou alebo viacerými tretími krajinami nespadá do kontextu „legislatívny“ v zmysle článku 1 ods. 1 nariadenia (ES) č. 883/2004, táto skutočnosť nemôže

ovplyvniť povinnosť každého členského štátu dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania, ktorá je stanovená v článku 45 zmluvy⁽⁴⁾.

- (5) Z tohto dôvodu by sa malo objasniť, že dvojstranné dohovory o sociálnom zabezpečení uzavreté medzi členským štátom a tretou krajinou je nevyhnutné vykladať v zmysle, že dvojstranné dohody sa musia uplatňovať takým spôsobom, aby žiadnej osobe ani jej rodinným príslušníkom [článok 1 písm. i) nariadenia (ES) č. 883/2004] neboli odopreté práva súvisiace s uplatňovaním slobody pohybu v rámci Európskej únie, ktoré sú stanovené v zmluve.
- (6) Slobodu pohybu nie je možné uplatniť v plnom rozsahu, ak osobe, na ktorú sa vzťahujú právne predpisy iného členského štátu než je štát jej bydliska, nie je uznané rovnaké právne zaobchádzanie ako osobám s bydliskom v danom členskom štáte, ktorí sa nachádzajú v rovnakej situácii.
- (7) Ustanovenia v kapitole 1 hlavy III nariadenia (ES) č. 883/2004 obsahujú kolízne normy, ktoré určujú, za akých podmienok má poistená osoba a jej rodinní príslušníci s bydliskom alebo pobytom v inom členskom štáte nárok na vecné dávky v mene príslušnej inštitúcie.
- (8) Zámerom článku 17 a článkov 24 až 26 nariadenia (ES) č. 883/2004 je zabezpečiť, aby bydlisko poistenej osoby v príslušnom členskom štáte nepredstavovalo podmienku nároku na vecné dávky, a umožniť tak migrujúcim pracovníkom uplatňovať ich právo na voľný pohyb⁽⁵⁾.
- (9) Toto pravidlo sa uplatňuje aj na rodinných príslušníkov, ako je uvedené v článku 1 písm. i) nariadenia (ES) č. 883/2004, ktorí majú v členskom štáte bydliska nárok na vecné dávky poskytované v mene príslušnej inštitúcie inštitúciou v mieste bydliska na základe článku 17 alebo článkov 24 až 26 nariadenia (ES) č. 883/2004.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 166, 30.4.2004, s. 1 (korigendum v Ú. v. EÚ L 200, 7.6.2004, s. 1).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 284, 30.10.2009, s. 1.

⁽³⁾ Rozsudok z 15. januára 2002, *Gottardo*, C-55/00, Zb. s. I-413, bod 31 a rozsudok z 27. septembra 1998, *Matteucci*, 235/87, Zb. s. 5589, bod 19.

⁽⁴⁾ Rozsudok z 15. januára 2002, *Gottardo*, C-55/00, Zb. s. I-413, bod 35 a rozsudok z 2. augusta 1993, *Grana-Novoa*, C-23/92, Zb. s. I-4505.

⁽⁵⁾ Rozsudok z 21. februára 2006, *Silvia Hosse*, C-286/03, Zb. s. I-01771, bod 54.

(10) Zásada rovnakého zaobchádzania by sa mala v podstate uplatňovať aj v prípadoch, keď členský štát uzavrel dvojstranný dohovor s treťou krajinou obsahujúci ustanovenia o vecných dávkach, ktoré sú potrebné zo zdravotných dôvodov v tretej krajine, a pod podmienkou, že príslušná tretia krajina je pripravená v jednotlivých prípadoch spolupracovať,

TÝMTO ODPORÚČA:

1. Členský štát, ktorý uzavrel s treťou krajinou dvojstranný dohovor o sociálnom zabezpečení obsahujúci ustanovenia o vecných dávkach, by mal tieto ustanovenia uplatňovať na osoby s bydliskom v inom členskom štáte, na ktoré sa vzťahujú právne predpisy tohto členského štátu (ako aj na ich rodinných

príslušníkov) a ktoré majú nárok na poberanie vecných dávok podľa článku 17 alebo článkov 24 až 26 nariadenia (ES) č. 883/2004, a to v prípadoch, keď ide o vecné dávky, ktoré sú potrebné zo zdravotných dôvodov počas pobytu v príslušnej tretej krajine.

2. Toto odporúčanie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Uplatňuje sa od prvého dňa druhého mesiaca po jeho uverejnení.

Predsedníčka správnej komisie

Mariana ZIUKIENE